

A ráckevei Soroksári Duna-ág Balabán-csatornájának botanikai jellemzése, és természetvédelmi szempontú értékelése

Készítette: Szénási Valentin e. v.
Készült: 2021.08.25.

Bevezetés

Jelen munka egy, a Ráckeve Város Önkormányzata felkérésére készített tanulmány. Tartalmazza a Ráckeve város közigazgatási területén fekvő Soroksári Duna-ág Balabán csatornájának botanika és zoológiai vizsgálatát, melynek célja a terület természeti állapotának felmérése, az eredménytől függően javaslattétel a vízminőség megőrzése vagy javítása érdekében szükséges beavatkozási módokat, illetve egy tanösvény építésével járó esetleges környezeti károk jelzése.

Anyag és módszer

A területen található természeti értékeket és táji adottságokat 2021. május-július hónapok között végzett terepbejárások során vizuális szemrevételezéssel állapítottam meg. A termőhely, a fiziognómia és a fajkompozíció figyelembevételével kerültek megállapításra a főbb élőhelyek. A felmért természeti értékeket a Seregélyes Tibor által kidolgozott "Természetvédelmi Értékkategória (továbbiakban - TÉK) botanikai értékek alapján" rendszerrel kategorizáltam (*1. táblázat*).

Részletes vegetáció-leírás a terület egészéről készült, annak csekély kiterjedéséből adódóan. A területet bemutató fotódokumentáció 2021. május és július hónapjaiban készült. Kivételt képez a halak csoportja amely vizuális módszerekkel nem vizsgálható, ezért ebben az esetben a nemzetközi szabványoknak megfelelően, akkumulátoros elektromos halászgéppel (Hans-Grassl IG200, PDC, 1,5 KW), csónakból történt a mintavételezés a vizsgált szakasz teljes hosszában. A kifogott halak ideiglenesen a csónakban elhelyezett, vízzel feltöltött műanyag ládába kerültek, majd a határozást követően kivétel nélkül visszakerültek élőhelyükre.

1. táblázat Seregélyes T. által kidolgozott élőhely természetességét értékelő rendszer

Értékszám	Kritérium	Példa
1	A természetes állapot teljesen leromlott, az eredeti vegetáció nem ismerhető fel, gyakorlatilag csak gyomok és jellegtelen fajok fordulnak elő	szántók, bányaudvarok, intenzív erdészeti és gyümölcskultúrák, meddőhányók, vizek beton parttal, stb.
2	A természetes állapot erősen leromlott, az eredeti társulás csak nyomokban van meg, domináns elemei szórványosan, nem jellemző arányban fordulnak elő, tömegesek a gyomjellelű növények	intenzív gyepkultúrák, fenyérfüves és csillagpázsitos legelők, szántó vagy gyep helyére telepített erdő, vizek mesterséges mederrel, stb.
3	A természetes állapot közepesen	túlhasznált legelők, intenzív

	romlott le, az eredeti vegetáció elemei megfelelő arányban vannak jelen, de színező elemek alig fordulnak elő, jelentős gyomok és a jellegtelen fajok aránya	túrizmus által érintett területek, stb.
4	Az állapot természetközeli, az emberi beavatkozás nem jelentős, a fajsza a társulásra jellemző maximum közelében van, a színező elemek aránya jelentős, a gyomok és a jellegtelen növények aránya nem jelentős	erdészeti kezelés alatt álló öreg erdők, természetes parti övezettel rendelkező vizek, régebben felhagyott gyümölcsösök, stb.
5	Az állapot természetes illetve annak tekinthető, a színező elemek (a zömük védett faj) aránya kiemelkedő, köztük reliktum jellegű ritkaságok is, gyomnak minősülő faj alig	őserdők, őslápok, meredek, hasznosíthatatlan sziklagyepek, tőzegmohalápok szép lápi flórával, fajgazdag hegyi kaszálórétek, stb.

A tágabb táji környezet jellemzése

A vizsgált Balabán-csatorna mintegy 575 méteres szakasza (Soroksári Dunába torkollástól a Zsinór köz közelében található hídig tartó szakasz) Ráckeve város belterületének részét képezi.

A vizsgálat terület a Dunamenti-síkság középtáj Csepeli-sík kistájához tartoznak, annak déli részén helyezkedik el. Növényföldrajzi szempontból a Pannóniai (*Pannonicum*) flóratartomány Alföldi (*Eupannonicum*) flórávidékének Duna-Tisza köz (Praematrix) flórájárásához tartoznak.

A flórájárás két nagy folyónk a Duna és a Tisza közötti, főként homokbuckás vidéket foglalja magába Pest, és Bács-Kiskun megye területén. Ezen a hatalmas területen, a *Praematrix* flórájárásban markáns megjelenésű, egyedi fajösszetételű vegetációtípusok találhatók. Magyarországon itt fejlődött ki és talán maradt fenn legszebb állapotában a homokpusztai növényzet. A laza, meszes homokon több pázsitfűfaj és egyéb jellegzetes fajok társulásalkotók (pl. *Festuca vaginata*, *Syrenia cana*, *Colchicum arenarium*, *Gypsophyla fastigiata*, *Corispermum nitidum*, *Polygonum arenarium*). A homoki növényzet vegetáció- és flóratörténeti szempontból is kimagasló nemzeti kincsünk, amely több bennszülött fajjal és alfajjal büszkélkedhet (pl. *Puccinellia pannonica*, *Dianthus diutinus*). A flórávidék egy másik jellegzetes, bár kisebb kiterjedésű élőhelytípusa a szoloncsák szikes, mely szintén jelentős természeti értéket képvisel, de amely élőhelytípus a vizsgált területen, és tágabb környezetében nem fordul elő. A homokterületek jellemző erdei, a nyáras-borókás és pusztai tölgyes foltok szintén nincsenek jelen a vizsgált területen, de a síkvidékekre jellemző, főként a Dunát kísérő vizes élőhelytípusok helyenként megtalálhatók. Ezek egyik képviselője képezi a jelen felmérés tárgyát is. Ezek a hajdan nagy kiterjedésű vízi- ill. mocsári-lápi vegetációtípusok mára jelentősen átalakultak, jórészt degradált formában, vagy még úgysem maradtak fenn. A terület potenciális erdőtársulásai a fűzlápok (*Calamagrostio-Salicetum cinereae*), bokorfüzesek (*Salicetum purpureae*), fűz-nyár ligeterdők (*Salicetum albae-fragilis*), a keményfás ligeterdők (*Quercus-Ulmetum*), a láperdők (*Fraxino pannonicae-Alnetum*), valamint az ármentes térszíneken a gyöngyvirágos tölgyesek (*Convallario-Quercetum roboris*), lehettek. A Csepel-sziget

Magyarország egyik legnagyobb mértékben átalakított tája, így a fentebb röviden ismertetett élőhelyek helyén napjainkra főként szántó- és iparterületek, lakóövezetek találhatók, de a vízparti területek nagy része szintén beépült.

A Balabán-csatorna vizsgált szakaszának flórája, és vegetációja

A vizsgált, kb. 575 méteres csatorna-szakaszt mindkét oldalról Ráckeve város kertvárosias jellegű településrésze határolja. Az eredeti vegetáció nyomai leginkább a Zsinór-közi hídnál a folyásirány szerinti bal partoldalon maradtak fenn. Itt a relatíve nagyobb, másodlagos, de legalább hazánkban honos előfordulású fajok alkotta puhafaligeti erdőfolt maradt fenn, mintegy 50 méter hosszúságban (TÉK 2-3). A ligeterdei foltban szürke nyár, fekete nyár, törékeny fűz található, de mellettük az erős emberi hatások miatt közönséges dió és egyéb kivadult és invazív fás- és lágyszárúak is jelen vannak (fehér akác, cseh keserűfű, közönséges vadszőlő, fűzlevelű őszirózsa). A jobb parton a Soroksári-Duna torkolata felé haladva gyakorlatilag csak teljes mértékben másodlagos vegetáció található (TÉK 1-2). Ezek alkotói helyenként honos fajok (fekete nyár, szürke nyár, csigolya fűz, törékeny fűz), de számos dísznövényként ültetett faj is jelen van. A betelepített borostyán számos helyen spontán terjed. A fás vegetáció a jobb parton nem folytonos, kiterjedését vélhetően a helyi lakosság alakítja jelenleg is. A terepbejárások során több helyen is láthatóak voltak frissebb favágások nyomai. A lágyszárú szint jellegtelen, tág tűrőképességű hidro- és higrofil növényfajok alkotják. Jellemző a csomós ebír, a nagy csalán, a pénzlevelű lizinka, a réti füzény, a mocsári sás, helyenként a nád és a kúszó boglárka előfordulása. Ezek mellett a generalista növényfajok mellett az igényesebb, indikatorszereppel bíró társuláskísérő elemek hiányoznak. A felmérések során ritkább, vagy védett növényfaj a Balabán-csatorna jobb – és bal partján nem került elő. Az egykori lápok hírmondójaként a védelemre érdemes villás sás egy töve volt jelen a vizsgált területrészen. A fajnak a Soroksári-Duna láposabb területrészein még jelentős méretű állományai találhatók.

A Balabán-csatorna bal partjának növényzete nagyjából azonos a jobb part vegetációjával, azonban itt még kevesebb összefüggő erdőfolt található. Ez a keskenyebb partoldal miatt lehet, itt a telkek jobban lehúzódnak a vízpartig, ebből következően a terület igénybevétel-átalakítás is nagyobb mértékű. Mindkét oldalon megfigyelhető a környező házak kertvégeinek nagymértékű átalakítása, az igényesség és az anyagi lehetőségek függvényében a legkülönbözőbb módokon. Vannak egyszerű, kikaróztott csónakkikötők, de a meder eredeti vonalát is megváltoztató, betonozott, kövezett csónakbeállók, pavilonok, sziklakerti jelleggel kiépített partszakaszok is több helyen láthatók. A jobb parton egy telek végében házi szárnyasokat tartanak közel a vízparthoz, amely a biztosra vehetően beszivárgó trágyalé miatt kedvezőtlen hatásának minősíthető.

A Balabán-csatorna vize a benne található hínárvegetáció alapján meglepően tiszta, jelentős mértékű eutrofizációt jelző növényfajok nem voltak jelen a felmérés során. Jellemző az apró békalencse, a sima tócsagáz, és a békatutaj előfordulása, de két védett növényfaj egy-egy töve is előkerült (kolokán, sulyom).

A Balabán-csatorna vizsgált szakaszának gerinces faunája

A Balabán-csatorna gerinces állatvilága a nagyfokú antropogén feltártság miatt meglehetősen szegényes.

Halfauna: A halak közösségét gyakori (5 faj), ritka (4 faj), védett (2 faj) és idegenhonos (2 faj) fajok alkotják. Előfordul a védett szivárványos ökle, illetve az országos szinten rendkívül megritkult széles kárász és compó. E három faj megőrzése kiemelt fontosságú a területen. Szóbeli közlések alapján

valószínűsíthető, hogy előfordul még a védett réti csík is, de ez a mintavétel során nem került elő. (Az elektromos halászat módszertana szerint egy halászat során a legritkább esetben kerül elő minden faj. A mintavételek számának növelésével általában növekszik a kimutatott fajok száma). A halászat alkalmával mért víz hőmérséklet 23,5°C, a víz elektromos vezetőképessége 422µS volt.

A kétélű fauna állandó és viszonylag nagyobb létszámú tagja a tavi béka, míg ritkább a barna ásóbéka és a zöld levelibéka. A hüllők közül kimagaslóan magas egyedszámban volt jelen a mocsári teknős, míg elvétve volt észlelhető a kockás sikló.

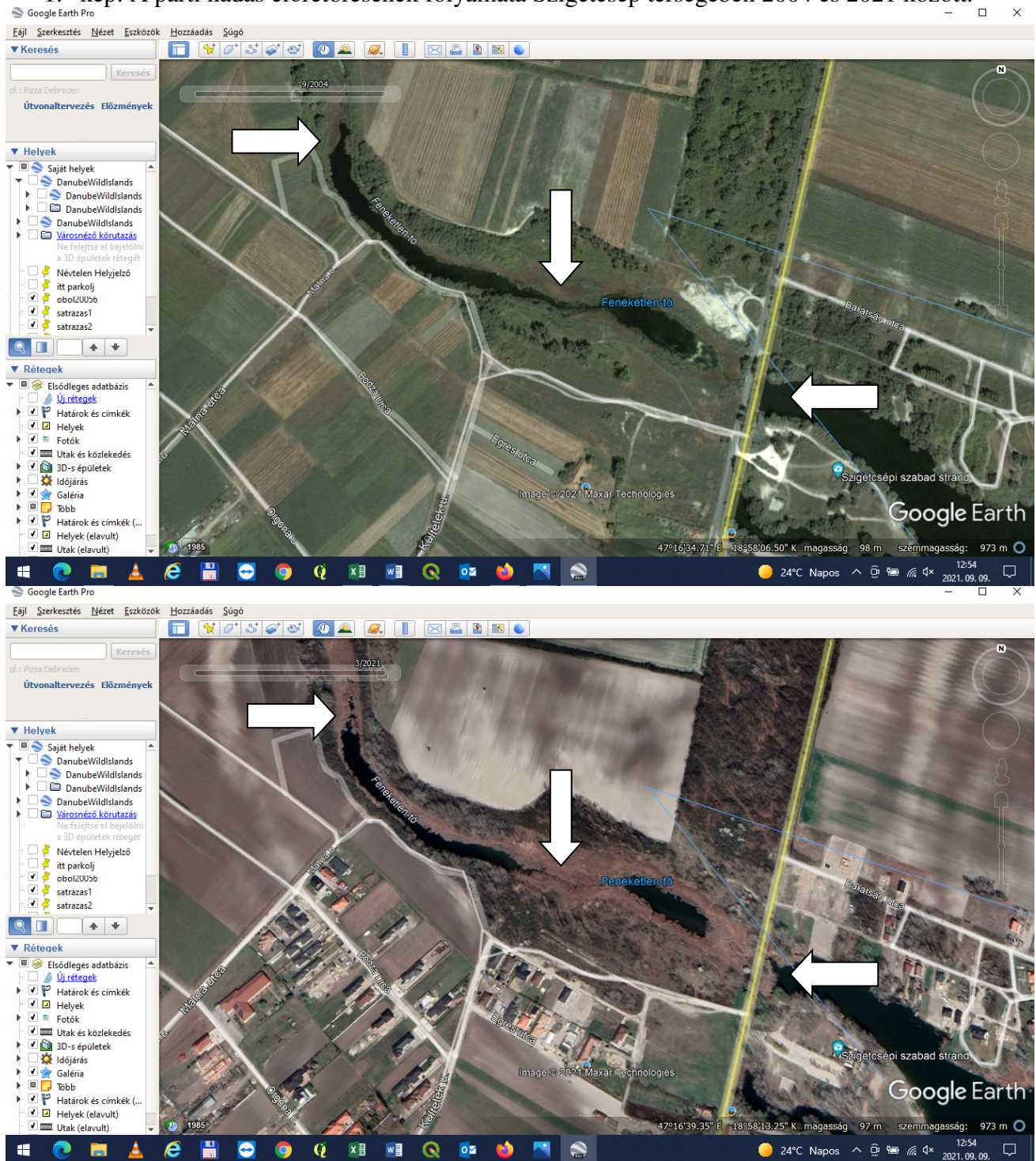
A terület madárvilága főleg a helyi kertvárosi madárfaunát tükrözi, kiegészülve néhány zavarástűrő vízimadárfajjal. Így a felmérések során több helyen volt észlelhető az örvös galamb, a feketeterítő, a barátkos poszáta, a kis poszáta, a nagy fakopáncs, és a zöld küllő. A jellegzetes vízimadarak közül a tőkés réce, a vízityúk és a bakcsó volt jelen. Ez utóbbi nem költ a területen, csak zsákmányszerző egyedei voltak megfigyelhetők, míg a tőkés réce pár napos fiókái is láthatóak voltak, így költési biztosra vehető a Balabán-csatornán.

Víz minőség megőrzésének lehetőségei, tanösvény létesítésének természetvédelmi vonatkozásai

A víz minősége – a halközösség alapján – alapvetően megfelelő az élőhely jellegének. Az itt előforduló fajok közül a compó, a széles kárász és a vörösszárnú keszeg leginkább lápos, mocsaras élőhelyeken fordul elő. A békalencsével borított szakaszon a mintavétel során lényegesen kevesebb halat fogtunk, ami egyrészt azzal magyarázható, hogy a teljesen beborított vízfelületen nehéz észrevenni a halakat, másrészt pedig a víz oldott oxigéntartalma kevesebb lehet, mivel a teljes árnyékoltság miatt fotoszintézis korlátozottan zajlik, a felszínről való beoldódást pedig szintén a békalencse gátolja. A víztest nincs előrehaladott szukcessziós állapotban, de a lassú feliszapolódás veszélye fennáll. Ilyen esetekben a feltöltődés következtében először a meder keresztmetszetét átfogó nádas foltok, majd összefüggő nádasok alakulnak ki, évtizedek múltán pedig a szárazulat kezd beerdősödni. A nádasodás jelensége kiválóan megfigyelhető pl. Szigetcsép térségében, ahol ez a szukcessziós folyamat a 2004. és a 2021. évek között több helyen is lejátszódott. Az 1. kép nyilakkal jelzett részének összehasonlítása során láthatjuk, hogy 15 év alatt a vízfelület helyét összefüggő növényzet foglalta el.

Ezt a folyamatot az egyre vastagodó iszapréteg eltávolításával lehet megakadályozni fenntartási jellegű munka keretén belül. Egy intenzív tógazdaság tavával ellentétben itt a természeti értékek jelenléte nem teszi lehetővé az iszap egyszerre történő eltávolítását, hanem azt kisebb részletekben szakaszos jelleggel kell megvalósítani. Ezzel tudjuk biztosítani azt, hogy az itt megtalálható értékes fajok megmaradjanak a területen, ugyanis ezek egy része (halak, mocsári teknős, kétélű fajok) igényli az iszap jelenlétét. A legmegfelelőbb kotrási ütemezés az lenne, ha a megközelítőleg 600 m hosszúságú szakaszt hat részletben minimum 6 év alatt tisztítanák ki, illetve az adott szakaszokon is maximum az iszapréteg 80%-át távolítanák el. Fontos, hogy a bedőlt fákat, úszó ágakat nem szabad eltávolítani, ugyanis a mocsári teknősök (2. kép) ezeket használják napozó helyként. A kotrást a szaporodási és telelési időszakon kívülre kell ütemezni, azaz augusztus 1. és október 31. között kell végezni a kivitelezést.

1. kép: A parti nádas előretörésének folyamata Szigetcsép térségében 2004 és 2021 között.

2. kép: Napozó mocsári teknősök a Balabán árokban

A megbízás további tárgyát képezi egy potenciálisan megépítendő tanösvény esetleges káros hatásainak előzetes felmérése. Ezzel kapcsolatban elmondható, hogy a területen található természeti-természetvédelmi értékek nem zárják ki egy természetbarát tanösvény létesítésének lehetőségét. Az előzetes eredmények alapján javasolható, hogy a tanösvény tervezése a bal parton történjen. Itt részben nagyobb a kertek alatti és a csatornameder közötti területrészt, részben több élőhely mutatható-járható be. A tervezés előtt kiemelt figyelmet kell fordítani a mocsári teknős fészkelőhelyek felderítésére, a fészkek akár egyedi megóvására, és a fészkelési és kelési időszakban szükséges lehet átmeneti látogatási korlátozás bevezetése is. A tervezés során jelentős konfliktusforrás lesz a jelenleg túlhasznált ingatlanok igénybe vétele, járhatóvá tétele, valamint szükséges lehet egyes építmények, kerítések elbontása, elbonttatása is. Az ingatlanhatárok kijelölésére szolgáló új kerítéseket úgy kell megépíteni, hogy az alsó 15 cm-en minimum 15cmX15cm méretű nyílások legyenek, hogy a mocsári teknősök szabadon tudjanak vándorolni a fészkelő helyükre. Amennyiben a pontos fészkelőhely feltérképezésre kerül, akkor ez kizárólag arra a lokalitásra vonatkozik, ahol a fészkelés ténye igazolódott. A tanösvényt burkolni nem szabad, annak nyomvonalát az új kerítés mellett kell vezetni. A vízre történő kitekintés érdekében egy-két ponton vízparti lesállás alakítható ki, ahonnan a víz élővilága megfigyelhető. A lesállás kialakítása azért is célszerű, mert annak hiányában a megjelenő látogató óhatatlanul elzavarja azt, amit látni szeretne: a vízi madarakat, a napozó mocsári teknősöket. A les állásokon kívül a parti növényzet meg hagyandó, ugyanakkor az idegenhonos, invazív fajok eltávolítandók. A tanösvényen világító testeket nem szabad elhelyezni.

A természeti értékek megóvása és a tanösvény nyugalmanak biztosítása érdekében a gépi meghajtású jármű forgalmat tiltani szükséges, amit a bejáratnál egy db a 57/2011. (XI. 22.) NFM rendelet A.12 számú táblával célszerű jelezni. Ezzel kapcsolatban felhívjuk a figyelmet arra, hogy a legtöbb hasonló esetben a belsőégésű motorokra vonatkozik a tilalom, ami hiba, mivel a technika mai fejlettsége mellett a villanymotorok is magas teljesítményt, így a nemkívánatos hullámveréssel együtt járó nagy sebességet tudnak biztosítani, ami nagymértékben zavarja a vízi élővilágot.

1. melléklet

A vizsgált terület növényfajainak listája és természetvédelmi értékkategóriái:

Jelmagyarázat a "Simon-féle természetvédelmi értékkategória" oszlophoz:

I. Természetes állapotra utaló fajok:

V: védett faj

E: társulásalkotó faj

K: kísérő faj

II. Degradációra utaló fajok:

TZ: zavarástűrő faj

A: adventív faj

GY: gyomfaj

Amerikai alkörmös (<i>Phytolacca americana</i>)	A
Angolperje (<i>Lolium perenne</i>)	GY
Apró békalencse (<i>Lemna minor</i>)	E
Borostyán (<i>Hedera helix</i>)	K
Borzas füzike (<i>Epilobium hirsutum</i>)	K
Borzas sás (<i>Carex hirta</i>)	GY
Csavart fűz (<i>Salix babylonica</i>)	A
Cseh óriáskeserűfű (<i>Fallopia bohemica</i>)	A
Csíkos kecskerágó (<i>Euonymus europaeus</i>)	K
Csomós ebír (<i>Dactylis glomerata</i>)	TZ
Ebszőlő csucsor (<i>Solanum dulcamara</i>)	TZ
Ecetfa (<i>Rhus typhina</i>)	A
Egérárpa (<i>Hordeum murinum</i>)	GY
Egybibés galagonya (<i>Crataegus monogyna</i>)	K
Fagyal (<i>Ligustrum vulgare</i>)	E
Fehér akác (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	A
Fehér fűz (<i>Salix alba</i>)	E
Fekete bodza (<i>Sambucus nigra</i>)	GY
Fekete nyár (<i>Populus nigra</i>)	E
Felfutó sövényiszulák (<i>Calystegia sepium</i>)	K
Füge (<i>Ficus carica</i>)	A
Fűzlevelű őszirózsa (<i>Aster salignus</i>)	A
Gyepűrózsa (<i>Rosa canina</i>)	TZ
Hamvas fűz (<i>Salix cinerea</i>)	E
Hamvas szeder (<i>Rubus caesius</i>)	TZ
Hegyi juhar (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	K
Kakaslábfű (<i>Echinochloa crus-galli</i>)	GY
Kerek repkény (<i>Glechoma hederacea</i>)	K
Keszegsaláta (<i>Lactuca serriola</i>)	GY
Kolokán (<i>Stratiodes aloides</i>)	V
Komló (<i>Humulus lupulus</i>)	TZ
Közönséges dió (<i>Juglans regia</i>)	A
Közönséges lizinka (<i>Lysimachia vulgaris</i>)	K
Közönséges tarackbúza (<i>Elymus repens</i>)	GY

Közönséges vadszőlő (<i>Parthenocissus inserta</i>)	A
Kúszó boglárka (<i>Ranunculus repens</i>)	TZ
Magyar kőris (<i>Fraxinus pannonica</i>)	E
Májusfa (<i>Padus avium</i>)	K
Mezei aszat (<i>Cirsium arvense</i>)	GY
Mezei csorbóka (<i>Sonchus arvensis</i>)	GY
Mezei keresztfü (<i>Cruciata laevipes</i>)	K
Mezei zsurló (<i>Equisetum arvense</i>)	GY
Mocsári gólyahír (<i>Caltha palustris</i>)	K
Mocsári nőszirm (<i>Iris pseudacorus</i>)	K
Mocsári sás (<i>Carex acutiformis</i>)	E
Nagy csalán (<i>Urtica dioica</i>)	GY
Nád (<i>Phragmites australis</i>)	E
Orvosi nadálytő (<i>Symphitum officinale</i>)	K
Parlagfü (<i>Ambrosia artemisiifolia</i>)	A
Parti sás (<i>Carex riparia</i>)	E
Pasztinák (<i>Pastinaca sativa</i>)	TZ
Pénzlevelű lizinka (<i>Lysimachia nummularia</i>)	K
Piros árvacsalán (<i>Lamium purpureum</i>)	GY
Pirók ujjasmuhar (<i>Digitaria sanguinalis</i>)	GY
Réti füzény (<i>Lythrum salicaria</i>)	K
Sima tócsagaz (<i>Ceratophyllum submersum</i>)	K
Sédkender (<i>Eupatorium cannabinum</i>)	TZ
Sulyom (<i>Trapa natans</i>)	V
Széleslevelű gyékény (<i>Typha latifolia</i>)	E
Szőrös disznóparéj (<i>Amaranthus retroflexus</i>)	A
Szürke nyár (<i>Populus canescens</i>)	E
Törékeny fűz (<i>Salix fragilis</i>)	E
Tűztövis (<i>Pyracantha coccinea</i>)	A
Tyúkhúr (<i>Stellaria media</i>)	GY
Vadgesztenye (<i>Aesculus hippocastanum</i>)	A
Vadmurok (<i>Daucus carota</i>)	TZ
Vérehulló fecskefü (<i>Chenopodium album</i>)	GY
Vidrakeserűfü (<i>Persicaria amphibia</i>)	K
Villás sás (<i>Carex pseudocyperus</i>)	K
Vízi peszérce (<i>Lycopus europaeus</i>)	K
Zsidócsereznye (<i>Physalis alkekengi</i>)	K

A vizsgált terület gerinces állatfajainak listája:

Halak:

faj	természetvédelmi besorolás	NATURA 2000
Balin (<i>Leuciscus aspius</i>)	ritka	II. V. melléklet
Bodorka (<i>Rutilus rutilus</i>)	tömeges	0
Compó (<i>Tinca tinca</i>)	ritka	0
Csuka (<i>Esox lucius</i>)	tömeges	0
Ezüstkárász (<i>Carassius gibelio</i>)	idegenhonos	0
Jászkeszeg (<i>Leuciscus idus</i>)	ritka	0
Karika keszeg (<i>Blicca bjoerkna</i>)	tömeges	0

Naphal (<i>Lepomis gibbosus</i>)	idegenhonos	0
Ponty (<i>Cyprinus carpio</i>)	tömeges	0
Széles kárász (<i>Carassius carassius</i>)	ritka	0
Szivárványos ökle (<i>Rhodeus amarus</i>)	védett	II. melléklet
Vörösszárnýú keszeg (<i>Scardinius erythrophthalmus</i>)	tömeges	0
réti csík (személyes közlés alapján)	védett	II. melléklet

Kételtűek (Hazánkban minden faj védett):

Barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*)

Tavi béka (*Pelophylax ridibunda*)

Zöld levelibéka (*Hyla arborea*)

Hüllők (Hazánkban minden faj védett):

Mocsári teknős (*Emys orbicularis*)

Kockás sikló (*Natrix tessellata*)

Madarak:

Bakcsó (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	- fokozottan védett
Barátka poszáta (<i>Sylvia atricapilla</i>)	- védett
Csilpcsalp füziike (<i>Phylloscopus collybita</i>)	- védett
Dolmányos varjú (<i>Corvus cornix</i>)	- tömeges, nem védett
Fekete rigó (<i>Turdus merula</i>)	- védett
Házi rozsdafarkú (<i>Phoenicurus ochrurus</i>)	- védett
Nagy fakopáncs (<i>Dendrocopos major</i>)	- védett
Örvös galamb (<i>Columba palumbus</i>)	- európai közösségben term.véd. jelentőségű, nem védett
Sárgarigó (<i>Oriolus oriolus</i>)	- védett
Seregély (<i>Sturnus vulgaris</i>)	- európai közösségben term.véd. jelentőségű, nem védett
Széncinege (<i>Parus major</i>)	- védett
Szürke légykapó (<i>Muscicapa striata</i>)	- védett
Tőkés réce (<i>Anas platyrhynchos</i>)	- tömeges, nem védett
Vízityúk (<i>Gallinula chloropus</i>)	- védett
Zöld küllő (<i>Picus viridis</i>)	- védett